

Sumbaryň şiri

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Sumbaryň şiri SUMBARYŇ ŞIRI

– Günler geçdi. Andriýewskiý barha eýemsiräp, bütin Sumbaryň boýundaky ilata hökmüni ýaýradyp başlady. Emma «Iki goçuň kellesi bir gazanda gaýnamaz» diýlişi ýaly, onuň bilen mäsimiz bişişmedi.

Elbetde, Andriýewskiý ak es-erleriň ol ýerdäki hökümdary. Şolaryň hyzmatynda bolansoň, olaryň bähbidini gözleýär. Ak es-erleriň syýasatyny ýöretjek bolýar. Biziň boýun egmezek halkymyz bilen hem şonuň üstünde dalaş edýär. Ol biziň halkymyzdan mal aljak, adam aljak. Ol ýerlerde ýerli ilatyň hem meniň agzyna garap duranyny bilýär. Şonuň üçin ol öňi bilen meni yrmagyň ugrunda aladalanýar. Bir gün meniň üstüme atly iberip, raýona çagyrttdy. Barsam, ýüz-gözüni kürşerden bolup, maňa alarylyp seretdi.

– Sen aklaryň garşyna iş alyp barýarsyň, seni tussag ederin! – diýdi.

– Kim aýdýar? Boýnuma goýsunlar – diýdim.

Ol has batly gepledi.

– Men seniň hatyňy tutdum. Tussag edip, Gyzylyarbada ibärin. Ol ýerde bolaa dar agajy taýýardyr, ony özüň hem bilýänsiň! – diýdi.

Meniň hem ganym gyzyň başlady. Emma entek beek deprenip bilemok. Nädip-de bolsa topar otrýadymyzyň hem bardygyny bildirmän, yza çekilen bolşewikleriň gaýdyp gelerine garaşýaryn. Telpegimi çykaragadan ýere atdym. Stulda aşak oturdym-da: «Meniň nähili hatymy tutan bolsaň, çykar-da, şu stoluň üstünde goý!» diýdim. Stoluň depesinden hem ýekedaban ýaly agyr ýumrugymy goýberdim. Çagşyk stol tas ýumrulypdy. Andriýewskiý gözlerini petredip towsup turdy.

– Goý şu stoluň üstünde – diýdim. Bilimdäki ak sapla-da ýapyşdym.

Andriýewskiý şol ýeriň özünde menden eýmenmedik bolsa, adam

çagyryp, meni atyň öňüne salardy hem «Eltiň-de Gyzylarbatdaky dar agaçdan asyň» diýerdi. Ol gorkusyndan ýuwdunjyrap aşak oturdy, ellerini owkalaşdyryp, özüni ýitirdi, näme diýerini bilmedi.

Men onuň bilen deň bolup durmadym. Onuň gowşanyny bilip: «Siziň ýaly garry adama ýalan sözlemek gabahat bolmazmy?» diýdim. Geplemän, esli wagt ýere garap oturdy. Turdum-da, çykdim ötägitdim. Yzyndan atly iberip, öýe ýetmäkäm tutdurarmykan öýdüpdim. Emma ol ony edip bilmedi, ýöne menden el hem çekmedi. Men oba arçyny bolamsoň, ol hat iberip, maňa: «Üç günüň içinde gerkezlerden on sekiz baş düýe ýygnap getir!» diýip buýruk edipdir. Ol Garrygalanyň uçastok komissarydy. Gyzyarbada gidip, onuň üstünden wolostnoýa arz edeýin diýsem bolsa, ol ýerde oturanlar hen aklar. Özümüz hem Şagadamyň garamagyndamyşyk...

– Hawa, hawa – diýip, Stepanow bilen Andrey Andreyewiç ikisi birden gepledi.

– Indi siz Gyzyarbada garaşly, emma basym siziň Garrygalaňyz hem wolost bolýar. Ýylyň aýagyna bolsa hemme wolostnoýlaryň raýona öwrülmeğe gürrüňi hem bar – diýip, Stepanow oňa düşündirdi.

– Mahlasy, men näderimi bilmän, ýene ýuwaşjadan garaňkyny düşürüp, şol rus Gemrä, Sergeý Şerbakowyň ýanyna gitdim. Ol maňa gös-göni: «Şu aklara merkem bermegiň, basym bolşewikler gelýär, eýt-beýt, birazajyk güýme» diýdi. Men dogrusy, onuň: «Bir aýdan gelerler» diýenine ynanmadym, çünki bolşewikler ýaňy Baýramalynyň ýakynyna gelipmiş diýip eşidipdim. Ol bir hat çykaryp görkezdi-de: «Ine göräý» diýdi. Elbetde, men onuň nirden gelip, kimiň ýazanyny bilmedim. Ýöne gyssanýardym. Bolsa-da oba ili – rus, türkmen Şerbakowlary sylaýardy, öz ýerinde abraýy uludy. Ynandym.

– Iki aý hem bolsa, Andriýewskini süýrenjeňlige salyp eglärim – diýdim.

– Gaýdyp geldim-de, oba jemagatyna ýuwaşjadan: «Hemmäňiz malyňyzy daga kowuň» diýdim. Onsoň raýona gitdim. Andriýewskimiň ýanyna bardym. Jögüligе salan bolup:

– Düýe diýen ekeniňiz welin, gerkezlerde ýeke düýe-de

galmandyr. Ýogsam-a hatyňzyň barany öňräkdi – diýip, onuň bilen ikiçäk oturyp, hakyt mylakatly gürrüň etdik. Emma ol ýene el çekmedi.

– Gerkezde bolmasa, gökleňde bardyr, tapawudy näme, ikisi hem seniň diýeniň bilen ýöreýär – diýdi. Zyzndan hem gülen bolup:

– Düýe bolmasa, her düýäň ýerine iki ýaby beräýiň – diýdi.

Men birden nämä gyzanymy hem bilmedim, oňa:

– Saňa bizden ýaby däl, eşek hem ýok – diýip, gapyny şarkyldadyp ýapdym-da çykyp ugradym. Ol towsup çykdy. Öz sakçy soldatlaryna el bulap:

– Ony tutuň-da, gabawa sokuň – diýip gygyrdy.

Men ony eşidip, özüm yzma gaýdyberdim. Meni tussag oturan kamera eltip saldylar. Arkaýyn otyryn. Emma onuň meni gazamatda uzak oturtmaga bogusy ysmady. Derrew adam iberip, öz ýanyna çagyrdy. Ol:

– Meniň saňa haýpym gelýär. Seni gös-göni hökümetiň buýrugyna boýun egmeýän diýip atarlar, beýtme, on sekiz baş düýe ber-de, başyňy gutar, bar. Ýöne indi süýrenjeňlige salma, meni hem gysaýarlar, düşün ahyry – diýip ýalbardy.

Men ýene oba baryp, ýaşululara geňeşdim. Sergeý Şerbakow dagynyň ýanyna gidip geldim. Ol ýerde maňa: «Gyzyllar heniz hem Gyzyarbada gelip ýetenok» diýdiler. Ahyrynda öňli-soňly gökleň-gerkezden Andiyewskä öz bahasy bilen on sekiz sany düýe berdik. Ine yz ýanyndan welin: «Gyzyllar Kakany alyp, Aşgabada ýetip gelýärmiş!» diýen habar ýaýrady.

Ýüregimiz suwlandy. Men ondan soň işim bolsa-da, Garrygala gidip, polkownik Andiyewskiniň ýanyna barmagymy kesdim. Aşaklykdan ähli atly otrýadyma: «Taýýar bolup duruň, obadan kän daşlaşmaň» diýip tabşyrdym.

– Oňarypsyň – diýip, Stepanow ýene çilim otlandy. Andreý Andreýewiç bolsa ol wagt gapydan:

– Heniz hem ýataňzokmy? – diýip, ähli işini gutaryp gelip aýalyňa: – Annuşka, biz, ponimaýeş, bolmanda bu gije ýatjakmy? Onuň gürrüňini diňleseň bilerdiň... – diýip, ol Alymuhammetden tarapa bir garady-da, çanaga elini uzatdy.

– Şujagazy bir gyzdyryp berseň, ondan soň ýatyber. Bize-de bu dünýäde açyk gepleşip oturmaga döwür geldi – diýdi.

Stepanow ýuwaşjadan başyny atyp hümüni berdi. Alymuhammet bolsa bir ýylgyrды-da:

– Daň hem atyp barýandyr, indi ýatasymyz ýok-la. Men hem ine basym gutararyn-la – diýip, eli gaply eýwana çykyp giden Anna Aleksandrownanyň zzyndan garap galdy. Soňra Andreý Andreýewiçe garap:

– Anna Aleksandrowna ýadandyr... – diýdi.

– Ýadasa, ana boş krowat, boş diwan, ýatsyn, ponimaýeş, ine nahary getirsin, biziň onsoň özümüz bir zat ederis – diýip, ýene bulgurlary bir ýere üýşürdi. Iň soňky galam aragy bölüşdirip guýdy. Stepanow onuň aragy ýene üç bölenini görüp, Alymuhammediň ýüzüne seredip ýylgyrды:

– He, aýdyber, ondan soň Andriýewskiniň ýanyna barmadyň. Dogry edipsiň – diýdi.

Andreý:

– Dogry bolsa, al şunam içsin. Başga ýogam. Ine nahar gelýänçä balyk. Ertirem iş ýok – diýip, Alymuhammediň bulguryny oňa uzatdy. – Özi hem ýerde goýmasyz. Onsoň belli zat, ponimaýeş, Andriýewskini hem ýok edensiňiz... – diýip güldi. – Al, şonuň saglygyna – diýdi. Goýman hemmelere içirdi. Salpu murtlaryny süpürişdirip otyrka, Anna Aleksandrowna eli tabakly girdi. Oňa äri Andreý Andreýewiç:

– Köp sag bol, Annuşka, indi sen, ana, meniň ýerimdejik gyşarayı – diýdi.

Ol geplemän, baryp gyşardy.

Alymuhammet:

– Ýok, Andreý Andreýewiç, ol gaýdyp ondan soň hem bizi heläk etdi. Biz bilsegem, onuň bolşewikleriň ýetip gelýäninden habary ýok ekeni. Ol, baý öz hökümimi berkitmäge dyzad-a – diýdi.

– Şeýlemi?

– Şeýle. Bolşewikleriň ýetip gelýänine ynanýan däldir öýdüp, Şerbakow meniň ýanyma Bousow bilen Lýamini, ýanlarynda ýene bir özbek ýigidi hem bardy, iberipdir. Men olara: «Menden arkaýyn boluň, ähli otrýadym bilen taýýar» diýdim. Hawa, hawa, şeý diýdim.

Olat Nikolsk posýologyndan geldiler. Garrygala bolsa

günbatarda. Biz iki ortada ýoluň üstünde ýaşaýarys. Emma Andriýewskiý eýýäm meniň ýanyma ol üç atlynyň gelip gidenini eşidipdir. Ertesi Garrygaladan iki sany soldat bilen bir ofiser geldi. Olar gelip, at üstünden özleriniň rus mylakatlylyklary bilen: «Bizi polkownik Andriýewskiý iberdi!» diýip, gysgajyk habar berdiler. Içimden: «Şu Andriýewskiý mensiz mydar edip biljek däl öýdýän» diýdim-de, ýerimden turdum. Ofiseri öýe çagyrdym. Iki atly daşarda: «Öýde näme goparka?» diýen ýaly içerini diňirgenişip, gara öýüň gapdalynda atdan düşmän durdular. Ofiser maňa: Onuň alyhezretleri Andriýewskiý siziňkä bolşewikler gelip gitdi diýip eşidipdir. Özünüň şondan örän biynjalyklyga düşenini size habar bermäge iberdi» diýdi.

Ol hakykaty aýdýardy. Şugulçynyň oňa örän wepadardygy bellidi. Bolsa-da men olary mylakatlylyk bilen ugratmaga niýetlendim. Ýerimden turdum-da, öýden başymu çykaryp, atlylara: «Atdan düşüň, näme otyrsyňyz? Nähili daş ýerden geldiňiz. Howa bolsa yssy, türkmen öýüne gelene gök çay içmän gitse bolmaz, atyňyzy daňyň-da geliberiň» diýdim. Soňra gaýdyp ýerimde oturdym, ofisere şeý diýdim:

– Jenap Andriýewskä: «Ol habar düýbünden ýalan, ol-da maňa nähak edilýän töhmetleriň biridir» diýip aýtdy diýip diýdim. Ondan soň hem bolşewikler Aşgabatdan kän aňyrdam, Kakadan hem aňyrdamyş. Olaryň bärsinde ak es-erler bar. Ýeri, onsoň bolşewikler üç-dört ýüz kilometrlik ýola, meniň üstüme nädip hem näme üçin adam ibersinler? Şu habar düýbünden töhmetdir. Onuň alyhezretlerine aýdyň, menden ýaña öýünde örän arkaýyn ýatsyn – diýdim. Olary iýdirip-içirip, örän hoş edip goýberdim.

Alymuhammediň bu gürrüňine Stepanow bilen Andreý Andreýewiç ikisi öňden-de keýpi göterilen başlaryny ýaýkap, jak-jal edip gülüşdi. Anna Aleksandrowna-da gözünü açyp bir seretdi-de, aňyrsyna döndi. Içki otagda çolaşyp ýatan täze çatynjalar Ýusup bilen Walýa oýanyp, hümürdeşip başlan ýaly boldy.

Alymuhammet olaryň gülkülerine has göterildi, özi-de ýylgyryp, pişge murtlaryna syntgy berdi, mahorka haltasyna goluny uzatdy. Andreý Andreýewiç oňa gözi düşenden, mahorka haltasyny

bölek gazet ýyrtygy bilen öňüne süýşürdi. Alymuhammet mahorkany ýogyndan dolap, dili bilen taraşlady, eglip, ony Stepanowyň çekip oturan çiliminden otlady, bir çaňydyp goýberdi-de dowam etdi. Ýaňy uka giden Anna Aleksandrowna içerde tüteýän aý mahorkanyň ysna uklap bilmän, tiz-tizden towlanýardy.

– Hawa, onsoň – diýip, Alymuhammet ýene Andriýewskili gürrüňe başlady. – Ine ol günüň ertesi Andriýewskiý ýene iki sany atlyny çapar iberipdir. Olar men ýokkam öýüme gelipdirler-de: «Ertir Garrygalada at çapyşygy bolýar. Şoňa Alymuhammet han hökman gelmeli, komissar çagyýar, barsyn» diýipdirler. Hernä özümi gözläp ýörmän, derrew gidipdirler. Ertesi men barayan bolsam, özüme nähili at çapyşygy, nähili «skaçka» görkezjegini bilipdim...

Onuň bu sözüne Andreý bilen Stepanow ýene gülüşdi. Alymuhammediň özi olardan hem beter güldi-de:

– Men ondan soň aklaryň bu sypaýyçylykly, emma başyndan köp zady geçiren gartaň polkownikleriniň bir zatlar duýup gysylýandygyny bildim. Hemmeden beter menden heder edýänini-de aňdym. Ol özüňň Garrygaladaky ömrüni gysgaldaýanyňy duýup başladymyka diýýäriň. Elbetde, onuň-da gyzyllaryň Aşgabatda dagam durman, öz okgunyna denikinçi es-erleri götin sürüp gelýänini eşitmän durmandygyny bilýäriň, çünki Garrygala uçastogynyň bu komissary bar telefon-telegrafa erk edip otyrka, Gyzylarbatdaky, Şagadam hem Aşgabatdaky öz kelle kesenleri bilen gatnaşyk etmän durmajagy bellidi. Ol wagt bütin Sumbaryň boýuna erk edip oturan şu komissardy ahyryn. Onuň maňa indiki gysmyljyramasynyň sebäbi, meniňçe; eger gyzyllar gelip Garrygalany eýeläýseler, biziň öňümüzde özüni hiç bir garyby ynjytmadyk bolşewik dosty bolup görünjek bolýarmydyka diýýäriň.

Stepanow stoldan tirsegini aýryp:

– Elbetde... şeýledir – diýdi.

– Ol zatlar belli-le, ponimaýeş – diýip, Andreý-de başyny atdy.

Alymuhammet dowam etdi:

Men gerkezden iki sany atlyny iberdim-de: «Alymuhammet hanyň-a

skaçka geler ýaly ýarawlygy ýok, ýöne çakylygyna taňyr ýalkasyn aýdyp gaýdyň» diýdim. Sorasa-da, galman ýatyr diýip, ýüzüňizi salyň-da duruň diýdim. Bardy-geldi, ile etmeýän ýagşylygyny etjek bolup, Garrygaladaky ýeke doktory hem meniň üstüme iberäýjek bolsa, biriňiz at salyp gaýdyň-da, maňa habat ediň, sebäp men bu wagt sizi Garrygala ugradyp, özüm Nikolskä, rus ýoldaşlarymyzyň ýanyna gitjek – diýdim. Ýene olara: «Birden ýalançy bolup, wagtyndan öň syrymyzy bildiräýmäliň, bolşewikler kem-kem ýakyn gelýärmişler. Munça atly otrýad bolup, keserişip ýatmaly däl, biz hem basym atlanmaly bolarys. Emma agzyňyzdan söz sypaýmasyn» diýdim.

Olar Garrygala, men bolsam iki atlyny alyp, Şerbakow dagynyň ýanyna eňdim. Baryp, uzyn gije geňeş etdik. Meniň basyrynyp ýatan ýüz ýigrimi atlym dagy bar. Olar hem elli atly dagy bereli diýdiler. Sergeý orunbasarym bolmaly, men bolsam türkmen-rus atly partizan otrýadynyň komandiri bolmaly... Bolşewikleriň ýakynlaşany eşidildigi hem, derrew olar bilen öňki ýaly aragatnaşygy dikeltmeli. Olar, elbetde, habar etdikleri, bu daglaryň ýeňsesinde atlarynyň irişmesinden tutup atlanmaga taýýar bolup duran biziň otrýadymyzyň bardygyny bilýärdiler. Hawa, mahlasy, biz uzyn gije geňeş gurap, ýaňky karara geldik.

Ertesi yzomyza gaýtjak bolup durduk. Birden howpurgap, obamyzdan iki sany atly geldi. Olar gyssanjyrap: «Alymuhammet aga, seni gözläp, Garrygaladan bir ofiser bilen on sany atly-ýaragly soldat geldi. Biz olara: «Alymuhammet eşekli oduna gitdi» diýdik. Emma olar: «Onda tä gelýänçä, biz onuň öýünde garaşjak oturjak» diýip ýatyrlar. Iki sanysy bolsa sen baraýsaň, öňürti tutjak bolup, bärki obaň ýakynynda ýoly garawullaşyp ýör. Emma ýaşulular olara şol ýerde nahar hödürlän bolup, öýe saldylar. Seslerini çykartman, şol ýeriň özünde ikisini hem basa düşüp, ellerini arkalaryna daňdyk, sesleri çykmaz ýaly, agyzlaryna-da ýaglyk dykdyk. Aňyrkylaryň olardan habarlary ýok. «Nätmeli?» diýdiler. Şonda biz onuň Andriýewskiniň işidigini bilip, şeýle diýdik.

– Onda indi siz iki bolup gitmäň. Bilinmez ýaly, sen ýeke gitde, öýümize bar. Ýaşuly-ýaşkiçileri çagyryp, derrew janly

soýup, olara hezzet edip başlaň. Ýaraglaryny ýygnap, şol ýapydaky çynara söýäň. Olar göwünlerine zat almaz ýaly tabak çekeňizde, uzyn hatar edip goýuň. Nahara kelleleri gyzaram welin, iki sanyňyz ýaraglaryna topuly, galanlaryňyz bolsa her soldata iki adam bolup, basa düşüň-de daňyň. Biz barýançak saklaň! – diýdim.

– Molodes siz! – diýip, Andreý onuň egnine kakdy.

Stepanow hem:

– Bu Sumbaryň şiri ahyry – diýip, çyny bilen gepledi hem öz sözünü özi tassyklap, «Hawa, hawa, ýoldaş Poddubnyý, bu hut şeýle» diýip, ol bu ýerde Andreý Andreýewiçiň familiýasyny birinji gezek tutup geplettdi. Alymuhammet Stepanowiçiň öwgüsini eşitmezlige saldy.

– Ine biz ol ýigide şeýle tabşyryk bilen ugradanymyzdan soň, aradan üç-dört sagady geçirip, geňeş-maslahat bilen bir topar atly-ýaragly bolup gaýtdyk. Sagat dörtlerde geldik. Öňümüzde nähili waka sataşjagymyzy bilemzokdyk. Emma birgeňsilik... Diýşimiz ýaly edipdirler. Kileň elleri arkalaryna daňylgy ýatyrklar.

Ofiser meni görüp, dişi bilen daňysyny çözjek bolup dyzady. Bolmady. Ol öz eginlerindäki pogonlara agzyny ýetirjek bolup, iki egninden agyz salýar, özüňize belli, aklaryň pogonlary hem örän neşeli ýaldyrawukdy. Ol oňarman: «Gyzyllar geldigi, meniň pogonyndan tanap, hökman atarlar, egnimdäki pogonlary goparyň zyňyň» diýip ýalbardy.

Sorag etdik. Soňra topary bilen at öňüne salup, Nikolsk posýologyna tarap alyp gitdik. Gyzyllara habar ýetirdik. Ertesi iň soňky gezek Andriýewskiý bilen hasaplaşmak hem Garrygalany aklardan saplamak üçin zarba urduk. Barsak, aklar eýýäm öňürdipdirler. Dyr-pytrak bolup, gaçyp gidipdirler. Andriýewskiniň edarasynyň agzy hem açyk, haňkaryp ýatyr.

Meniň Andriýewskiý bilen dartgynly gatnaşygym ine şu ýagdaýda tamam boldy.*

Öz Ýuwangala obamyza geldik. Biz Garrygaladan diňe on sany bolup gaýdypdyk. Derýaň boýundaky Owaza gädiginde görsek, bir pulomýotçy gaçgak aýal bilen alty sany hem ofiser dur, güpbasdy etdik. Eýrana gaçmaz ýaly, tutup ýaragsyzlandyrdyk.

Emma biziň Garrygalada galan otrýadymyz ýene agşam yzymyzdan gelip:

– Biz-ä bolşewikleriň niredediklerini henizem bilemzok. Garrygalany ýene aklar eýeledi – diýşip keýpsizlendiler.

Dogry, gyzyllar ol wagt ýaňy Gökdepeden bäräk geçipdiler. Gyzyarbada, diýmek şol hatarda Garygala-da uruş bilen ýetmäge entek telim ýüz kilometr bardy. Emma olaryň tiz geljekdiklerine hem ondan soň ýeňşiň gutarnykly boljagyna berk ynanýardy. Biz hem daglaryň arasynda herekete başladyk.

«Bolşewikler gelýär» diýen sözden gorkup, Eýran tarapa gaçýanlary tutup ugradyk. Ýaňky tutanlarymyzy hem Nikolsk posýologyna sürdük. Ýolda aklaryň Bendesen obasyndaky türkmen aýal-gyzlarynyň gyzyl-kümüş şaýlaryny talap gaçanlaryny eşitdik. Otrýadym bilen atlandym. Olar bize Köşeguçanda, derýanyň öwrümünde sataşdylar. Gabadyk, atyşyp başladyk. Otuz atly ak esgeriň diňe sekizisi diri galansoň boýun egdiler.

Sowet topragyndan çykarylyp alnyp gidiljek bolnan şeýle gyzyl-kümüş şaýlary alyp galadyk. Gyzyllar Gyzyarbadyň ýakynyna gelende, Bamy stansiýasynda Zakaspiý frontunyň komanduýuşisi Timoşkowa eden işlerimizi habar berdik. Ýanymda iki ýüzden gowrak otrýad çlenlerimden başga orunbasarym Sergeý Şerbakow we Wasiliý Babenko bardy. Bize «Bu ýerden gidip, Teleşiň otrýadyna goşulmaly, Garrygala Ýokary Sumbar tarapdan duýdansyz gelip zarba urmaly» diýdiler. Şonda näçe günler belent daglara dyrmaşyp, ýol gözläp horluk çekdik. Emma aňyrdan gelip, Garrygaladaky aklara şeýle bir zarba urduk.

Garrygalanyň dolanyp duşmana ýüzi düşmez ýaly päkledik. Ol söweşiň ýek-ýarym ýerini öň hem size bölek-büçek gürrüň beripdim. Soňky gezek bolsa nirede aýrylyşyp, ine-de frontdan ýeňiş bilen gelip, ilki tapyşyp oturyşymyzydygyny özüňiz bilýärsiňiz. Indiki wezipeler, näme etmeli, näme ýumuş barlygyny, hemişeki ýaly, sizden eşidermikäk diýýän.

Çyranyň ýagy gutaryp, ol kem-kemden söndi. Oturan-oturan ýerinde tama arkalaryny berip, uklap galdylar. Salymyny bermän, daň salgymy äleme çäýlyp başlady.

Çyranyň ýagy gutaryp, ol kem-kemden söndi. Oturan-oturan ýerinde tama arkalaryny berip, uklap galdylar. Salymyny bermän, daň salgymy äleme çäýlyp başlady.

Çyranyň ýagy gutaryp, ol kem-kemden söndi. Oturan-oturan ýerinde tama arkalaryny berip, uklap galdylar. Salymyny bermän, daň salgymy äleme çäýlyp başlady.

* Bu bölüm Alymuhammediň prototipi Allaýar Gurbanowyň öz ýatlamasyndan alyndy.

Berdi Soltannyýazowyň «Sumbar akýar» romanyndan bölek, 3-nji kitap, 12-nji bap, 68-75-nji sah., «Türkmenistan» neşirýaty, Aşgabat-1982 ý. Hekaýalar